

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

194. An, & quando Institutior poßit instituere alium à præsentatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

fit se presentatum à medietate patronorum, pe-
tendo ab eadem Sede provisionem cum derogatio-
ne pro altera medietate (si enim orator non expref-
serit presentatum esse alium à medietate, provisio
Apostolica erit nulla) cum clausula preservativa
juris tertii dummodo tempore data presentium non sit in
eodem beneficio alteri jus questum: quod si autem ante
obtentam gratiam Apostolicam alter ex presentatis
à medietate esset institutus, & gratificatus ab
Ordinario, perinde esset, ac si solus fuisset presenta-
tus, unde posterior provisio apostolica obtrata ab
altero presentato ab altera medietate ei non suffra-
garetur.

6. Observandum etiam ex eodem n. 59. hujus-
modi gratificationis negotium locum non habere
in beneficiis liberæ collationis; dum illa esset si-
multanea Episcopi & Capituli, vel inter alios, &
casus daretur, quod Episcopus uni, capitulum alteri
contulisset; tunc enim neutra valeret collatio ex
eo, quod ad invicem se impedirent, ut Gonz. ad reg.
8. gl. 45. n. 58. de quo vide Corrad.

*Questio 194. An, & quando Institutor possit
instituire alium à presentatis?*

1. Respondeo primò in genere: non posse Epi-
scopum legitime factà presentatione idonei,
vel idoneorum non presentatum instituire; seu ei
liberè conferre beneficium, constat ex saepe dictis.

2. Respondeo secundò in specie: si duo sint à di-
versis patronis presentati, nec appareat in presentati-
one inæqualitas, non posse adhuc tunc Episcopum
instituire tertium aliquem, tanquam probabi-
lius tradit Castrop. loc. cit. n. 4. contra Sylv. v. jus-
patr. q. 8. Vafq. Opusc. de benef. c. 2. §. 1. dub. 5. n. 16. A-
zor. p. 2. l. 6. c. 21. q. 19. censentes contrarium, eò,
quod nullo jure cogatur Episcopus instituire al-
ter utrum ex presentatis; cum patroni in presentan-
do non sint concordēs, quorum sententiam reputat
probabilem Less. loc. cit. n. 33. rationem dat Castrop.
quod, sicut in Electione non potest contem-
nere electos, & alium non electum confirmare, ut constat
ex c. si forte. d. 63. ubi committitur Metropolitanò
in pari electione præferre digniorem, & cavetur fie-
ri ordinario illius, qui non fuit postularus; sic etiam
non possit presentatos contem-
nere, & alium non
nominatum instituire ob eandem rationem; ne scilicet
populus beneficiatum non optatum contem-
nat, aut oderit; Idem cum Castrop. tenet Pirh. de jure
patr. n. 100. hoc etiam addens, si presentati æqua-
liter sint æquè digni, siue unus altero dignior, ad-
huc non posse institui tertium intra tempus à jure
datum ad presentandum; quia quamdiu hoc tem-
pus elapsum non est, non devolvitur collatio ad E-
piscopum; sed debere moneri patronos, ut variant;
Quod si patroni constituisent, ab initio præferim,
sub juramento, se non variaturos, nec alium præsen-
tatu-
ros; eò quod tunc tali conventioni contraveni-
re nequeant, posse Episcopum instituire tertium, et-
iam si datum tempus ad presentandum non sit ad-
huc elapsum; verum ut dictum q. precedentis; alio niti-
tur fundamento; nimirum quod talis presentatio
facta in discordia cum paritate votorum non sit va-
lida.

3. Respondeo tertio: posse tamen Episcopum be-
neficium conferre liberè tertio, dum ex duobus le-
gitime & æqualiter presentatis alterum prælegere
nequit sine scandalo. Lott. l. 2. q. 6. n. 27. juxta c. quo-
niam in quibusdam, quod tamen intelligitur non de
scandalo simplice seu lite, neque de scandalo juris;

sed de scandalo facti, & quidem atroci, & cui Ju-
dex occurrere nequeat; Lott. ibid. juxta declaratio-
nem Lapi, alleg. 78. n. 15.

*Questio 195. Quis institui debeat ex pluri-
bus, si vè simul si vè successive presentatis in-
æqualiter, hoc est, non habentibus paria pa-
tronorum suffragia?*

1. Respondeo presentatus à pluribus, si habilis
est, debet præferri aliis, & institui. Lott. l. 2. q.
11. n. 132. Less. l. 2. c. 34. n. 33. Corrad. l. 4. c. 6. num. 44.
cum communi juxta c. quoniam de jure patronatus,
proceditque id ipsum, etiam si presentatus à minore
parte patronorum, haberet majores qualitates, seu
esset magis habilis præ presentato à majore parte.
Lott. ibidem. citans Lamb. l. 2. p. 3. q. 4. n. 1. Garc. p. 9. c.
2. n. 257. Gut. ier. qq. can. c. 11. n. 20. & Rotam. in Pam-
pilon. Parochialis. 26. Julii. 1626. Unde & presentatus
à majore parte patronorum solus debet subijci exa-
mini. Lott. ibidem. n. 133. juxta eandem Rotæ decis.
in qua declaratum, in iuste processisse Ordinarium
stante inæqualitate votorum, qui utrumque præsen-
tatum iussit examinari.

2. Respondeo secundò in specie: si duo sint pa-
troni, clericus & laicus; uterque presentavit Ti-
tium, laicus paulò post variat, addendo Cajum, Ti-
tius est instituendus; quia habet suffragium & à cle-
rico & à laico patrono, Cajus à solo laico. Pirh. ad
tit. de jure patronatus, n. 100. Castrop. cit. p. 9. n. 6. ci-
tans Abb. in c. cum autem de jure patronatus. nu. 4. Ti-
raq. de primog. q. 17. opin. 2. l. n. 5. Barb. p. 3. de por. Ep. ab-
leg. 72. n. 166. & 198. Procedit id ipsum, etiam si præ-
sentatus à laico & Ecclesiastico sit minus idoneus,
quam alter presentatus à solo laico; quia non ex di-
gnitate presentati, sed ex presentatione ipsa jus
acquiritur; dignitas autem spectatur maxime, dum
in presentatione est æqualitas. Castrop. loc. cit.

3. Respondeo tertio: presentatus tamen habilis à
minore parte præferendus est, & instituendus præ
presentato inhabili à majore parte; eò quod hujus
presentatio perinde habetur, ac si non fuisset facta;
Corrad. l. 4. c. 6. num. 2. citans c. dudum. de elect. & ibi.
Abb. ult. notat. & Roch. h. r. v. honorificum. q. 16. n. 34.
& Rot. decis. in una Pampilon. beneficii. 13. Jan. 1591.
quam recitat Garc. p. 9. c. 3. n. 88.

*Questio 196. Quid si presentetur habens
jam beneficium incomparabile cum eo, ad
quod presentatur?*

Respondeo: illum non posse institui à Superiore
(intellige, nisi prius dimiserit) sed debet illum
Superior habens jus instituendi remittere ad Sedem
Apostolicam pro utriusque beneficii retentione.
Nec obstat, quod jura loquantur hac in parte solum
de collatione, quæ debet esse libera siue conditio-
ne; cum certum sit, idem esse in institutione, quæ
in hoc pari passu ambulat cum collatione. Corrad.
l. 4. c. 6. n. 28. citans Roch. & Rotam.

*Questio 197. Quis instituendus, dum unus
presentatus est ab existente in quasi possessio-
ne presentandi, alter autem à proprietario;
unus à pupillo, alter à tutore, unus à marito,
alter ab uxore?*

Respondeo ad hoc responsum satis suprà, ubi ac-
tum, ad quem spectet jus presentandi.